★స్వచ్ఛంద జీవి★

★రచన: మారేమండ రామారావు★

ఇస్మాయిల్‌ను చూస్తే నాకు అసూయగా ఉంటుంది, ఎందుకో తెలియదు. అతనికీ నాకూ మనస్సులో ఏ ద్వేషం లేదు. కాని ఆ అసూయకు కారణం ఒకటే అయివుంటుంది. నేను అనుభవించలేని సుఖం, శాంతి, సంతోషం అతను అనుభవిస్తున్నాడని నా తలపూ, నమ్మకం కూడాను.

అతనివంటి స్వచ్ఛంద జీవిని నేనెక్కడా చూడలేదు. హాయిగా ఏచీకూ, చింతా లేకుండా సుఖంగా తిరుగుతూంటాడు. పెద్దవాళ్ళు గడించి పెట్టారు. మామగారు కలవాడు. ఇస్మాయిల్ మామగారింట్లోనే ఉంటున్నాడు. అతను ఆత్మాభిమానం చంపుకొని దాస్యం చెయ్య నక్కర లేకుండా కాలాన్ని వెళ్ళబుచ్చుతున్నాడు ఎంత అదృష్టవంతుడు ఇస్మాయిల్! స్కూల్ ఫైనల్ మాత్రం ప్యాసయ్యాడు. మామగారు కార్ల కంపెనీ ఏజన్సీ తీసుకున్నారు దానివల్ల అపరిమిత లాభం సంపాదిస్తున్నారు.

ఇస్మాయిల్‌ను ఆ కంపెనీలో పనిచేస్తుండమన్నారు. ఏమీ పెద్దపని లేదు. [illegible] స్థానాలు పరిశీలించడం కంపెనీ [illegible] వ్యవహారాలూ చూచుకొని [illegible] గుమాస్తాల చేత సాక్షిగా పనిచేయించాలి [illegible] అతని ఆదుపాజ్ఞల[illegible] ఆ కంపెనీ పని [illegible] [illegible] కాని [illegible] [illegible] కంపెనీలో [illegible] [illegible] పోతే మానెయ్యడం [illegible] ఏమీ లేదు.

కావలసిన ధనం అతనీ జేబుల్లోనే ఉంటుంది. ఒకరి లక్ష్యం, ఆశ్రయింపులతో నిమిత్తం లేకుండా అవసరమైనంతా వాడుకోవచ్చు.

ఇక నా గతితో ఇస్మాయిల్‌ను పోల్చడానికి కూడా వీలుండదు. మనం చదివినది ఇంటర్. చేస్తున్నది గుమాస్తాగిరి. సర్కస్ పులి బల్లాలకూ, కంచీలకూ జంకినట్లుగా, దైనందినజీవితం జరుపుకోవాలి. వచ్చే జీతం మొత్తం గుప్పెడు రాళ్ళుండవు. కూలిచేసేవాడు, రాతిని చెక్కేవాడు నా జీతానికి రెట్టింపు సంపాదిస్తున్నారు. ఆ జీతం అందేది పదోతారీఖు దగ్గర్లో. పధ్నాల్గో తారీఖు నుంచే యింట్లో కుండలు డొంకీలుకొడుతుంటాయి. కాల పరిమాణంలోనూ, ప్రపంచ పరిస్థితుల్లోనూ, జాతి ఉద్యమాల్లోనూ, ఆచార్య వ్యవహారాల భంగిమాలోలనూ మార్పులు కలుగుతున్నవి కాని ఇప్పటికి పదిహేనేళ్ళనుంచి నా గృహపరిస్థితులలో వాసం మార్పుకూడా రాలేదు. వస్తుందనే ఆశలేదుకూడాను. ఇరవయ్యో తారీఖునుంచీ, వాళ్ళనీ, వీళ్ళనీ అప్పులకోసం ఆశ్రయించడం. నాకు అప్పుడప్పుడు అప్పిచ్చేవాళ్లలో ఇస్మాయిల్ ఒకడు- జతబట్టలు కుట్టించుకోవాలంటే నాలుగు నెలలు తిరిగిరావాలి మనకి! [illegible] ఆనేది తెలుసుకుండా, ఎగుడు దిగుడు లేని [illegible] రీతిగా తయారైంది నా సంసార ప్రగతి.

సాయంత్రం 7 గంటలకు ఆఫీసు నుంచి వస్తుంటే, ఇస్మాయిల్ [illegible] మొదట్లో కనబడ్డాడు. [illegible] "ఏం బ్రదర్" అని పలకరిస్తాడు [illegible] ఆఫీసులో చేసిన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ఇస్మాయిల్ సంసారం కూడా అంతేనట! అతనికి తగ్గదట భార్య. అన్యోన్యంగా సంసారం వెళ్ళబుచ్చుతుంటారు. అతనెంత చెబితే అంతేనట ఆమె. భార్య అలాంటిది కాబట్టే మామగా

రింట్లో అంత స్వతంత్రంగా మెలుగుతో కలుగుతున్నాడతను. చక్కగా ఈమధ్యనే పండంటి పిల్లని కన్నాడు ఇస్మాయిల్. ఆవార్త చెబుతూనే హోటల్ కు తీసుకెళ్ళి కడుపునింపేశాడు

ఇక మన సంసారపు సంగతులు! ఎన్ని చేస్తున్నా, ఎంతచేస్తున్నా ఆఫీస్ లో అధికార్లు కరకుకత్తి పగునుతూ, ఇంట్లో మాటికి మాటికి హృదయ విదారకపు దెప్పిపోట్లతూ రేల్గి, మెప్పిద్దామని యత్నించినా ఫలం శూన్యం గుడ్డి కంటికి కాటుక పెడితే ఎంతఫలమో, నా సంసారానికెంతచేసినా ఫలితం దక్కలేదు- ఇక కొడుకు పుట్టినప్పుడు అందరికీచెబితే, ఎటుపోయి ఎటొస్తుందో అనే భయంతో దాచిదాచి మూడు రోజులు పోయాక "నాకు చెప్పలేదేం భాయ్?" అని నవ్వుతూ ఇస్మాయిల్ అడిగితే "చెప్పినా, చెప్పకపోయినా ఒకటేగా?" అన్నట్టు మొహం ఏడుపుదో కూడిన మందహాసంతో నింపాను.

కాని చిత్రమేమిటంటే, ఆరోజు కారోజు ఇస్మాయిల్ చిక్కిపోతున్నాడు. మనోవ్యధితో కృంగిపోతున్నట్లున్నాడు. నేను బలిసిపోతున్నాను. కారణం తెలియలేదు. ఒకరోజు తీరుబడగా ఉన్నప్పుడు ప్రశ్నించాను. "ఏం భాయ్ అలా చిక్కిపోతున్నావు? మనసులో బాగు లేదా?" అని-

చిన్నబుచ్చుకుని విచారంతో ఇస్మాయిల్ చెప్పాడు.

"ఏం చెప్పను భాయీ, నా డాబూ వేషం చూసి అంతా నాకేలోటూ లేదనీ, నేను చాలా సుఖపడుతున్నాననీ, అందరి అదృష్టమో నాలుగు పాత్రుడననీ, స్వచ్ఛందజీవి నని అనుకొంటారు. కాని నేపడే బాధ ఎవరికి తెలుస్తుంది? నన్ను మొదట్లో కౌగలించి అన్నివిధాలా సహకరించిన మా మామ మారిపోయాడు. నన్ను కోరికట్నాగా తన కంపెనీపని చూసిపెడుతున్నా. ఇక [illegible] రాను నాకు తెలిసీతెలియకుండా చేసి, తీరిగ్గా కనబడితే విసుక్కుని, కంపెనీలో పని ఇక ఉడిపోతున్నా దనీ, వ్యాపారం మట్టికలిసిపోతున్నాదని ఎత్తి పొడుపుమాటలు [illegible] పెట్టాడు. కూతురిమీద [illegible] మమకారంకొద్దీ మొదట్లో బహిరంగంగా [illegible] వం చూపాడు. కంపెనీలో ఒకసారి 4000రూ ల లెక్క తేడావచ్చిందట! ఎవరో దొంగలించారు కామోలు. నేనిలా దర్జాగా తిరుగుతా నని ఏమోమరి ఆసొమ్ము నేనే తనకు తెలియకుండా తీసి వాడానని అని, తన నడిగి వాడక్కడదా అని మరీచనువిస్తే యిలాగే పరిణమిస్తుందనీ. అదికాక అల్లుడు తనకు కలిసివచ్చినా డౌతా డని అనుకోవడం తనకే పొరపాటనీ, నానా విధాలా అని, నా మనసు నొప్పించి, తన కూతురి మనస్సుకూడా నొప్పించాడు. మా ఇద్దరికూ భేదాభిప్రాయాలు తెచ్చాడు. ఇంట్లో పరిస్థితులేం బాగలేవోయ్. వెళపోయి ఉద్యోగం చేతుక్కుందా మనుకుంటే, మ్యాట్రిక్ ఫైనల్ ప్యాసయిన నాకు ఉద్యోగం ఇచ్చేదెవరు? ఇచ్చినా ఆ ఉద్యోగంవల్ల వచ్చజీతం, నా జీవితాన్ని లోటులేకుండా వెళ్ళబుచ్చగలదా? తన దగ్గరుంచి, తన కూతురూ, నేనూ వెళ్ళిపోతే కూతురికిస్తానన్న ఆస్తి యివ్వననీ, దావా వేసికూడ లాభంలేదనీ, ఆసొమ్ము దావాకే ఖర్చుచేస్తాననీ తనదగ్గరుండేచెప్ప చేతులలో మెలిగితేనే ఆ ఆస్తిమీద ఆశ ఉంచుకోవచ్చుననీ అంటున్నాడు. ఇన్నాళ్లూ సుఖం అనుభవించిన నేను ఇప్పుడు ఒక్కసారిగా కష్టానికి అలవాటు పడగలవా? ఇదీ ఉన్నసంగతి. ఏంచెయ్యను భాయ్ "

"నిజంగా నామనసు కరిగిపోయింది. పాపం ఎంత క్లిష్టపరిస్థితిలో ఉన్నాడు. అతని పరిస్థితి ముందు నా సంసారకష్టాలే పాటి? నేనే నిజానికి స్వచ్ఛందజీవిని. ఆఫీసర్లు నామీద అనుమానపడడానికి వీలులేని గుమాస్తాపని. చీవాట్లు పెడితే నాటింమకోవడానికి నన్ను, బర్తరఫ్ చేస్తారని భయపడినా [illegible], నాకూ సన్నిహితత్వం [illegible]. ఇస్మాయిల్ తో, అతని మామగారితో సంబంధం [illegible] సంబంధం [illegible], ఎలా ఖర్చుపెట్టాలా, ఏం [illegible] తెలుసుకున్నాను [illegible]. [illegible] "ఇస్మాయిల్ స్వచ్ఛందజీవి" అని ఆ పొరపడుతున్నా నేనే స్వచ్ఛందజీవి నన్నమాట! పాపం! చిక్కిపోయాడు, మనసులో కలతతో కృంగి కృశించిపోతున్నాడు ఇస్మాయిల్!"